Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

15 päivänä syyskuuta 2021 *

Henkilöstö – Sopimussuhteiset toimihenkilöt – Palkkaus – Ulkomaankorvaus – Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohta – Ulkomaankorvauksen epääminen – Vakinainen asuinpaikka – Tehtävien hoitaminen asemamaassa sijaitsevassa kansainvälisessä organisaatiossa

Asiassa T-466/20,

LF, edustajanaan asianajaja S. Orlandi,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään T. Bohr ja A.-C. Simon,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta kanteesta, jossa vaaditaan kumoamaan komission palveluyksikön ”henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto” (PMO) 11.9.2019 tekemä päätös, jolla kantajalta evättiin ulkomaankorvaus,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Gervasoni sekä tuomarit P. Nihoul (esittelevä tuomari) ja R. Frendo,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Marescaux,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 23.4.2021 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

Asiaa koskeva lainsäädäntö

1 Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 69 artiklassa, jota sovelletaan analogisesti sopimussuhteisiin toimihenkilöihin Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen (jäljempänä muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot) 20 artiklan 2 kohdan ja 92 artiklan nojalla, säädetään seuraavaa:

”Ulkomaankorvaus on 16 prosenttia peruspalkan, kotitalouslisän sekä huollettavana olevaa lasta koskevan lisän kokonaismäärästä, joihin virkamiehellä on oikeus. Ulkomaankorvauksen on oltava vähintään 571,35 euroa kuukaudessa.”

2 Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa, jota myös sovelletaan analogisesti sopimussuhteisiin toimihenkilöihin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 21 ja 92 artiklan nojalla, säädetään seuraavaa:

”1. Ulkomaankorvaus, joka on 16 prosenttia virkamiehelle maksettavan peruspalkan, kotitalouslisän ja huollettavana olevasta lapsesta maksettavan lisän kokonaismäärästä, myönnetään

a) virkamiehelle,

– joka ei ole eikä ole koskaan ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee,

– joka ei ole kuusi kuukautta ennen tehtäviensä aloittamista päättyvän viiden vuoden jakson aikana asunut vakituisesti tai harjoittanut pääasiallista ansiotoimintaansa kyseisen valtion eurooppalaisella alueella. Tätä säännöstä sovellettaessa ei oteta huomioon olosuhteita, jotka aiheutuvat toiselle valtiolle tai kansainväliselle organisaatiolle suoritetuista palveluksista.

b) virkamiehelle, joka on tai on ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee, ja joka on ennen palvelukseen tuloaan asunut vakituisesti kymmenen vuotta kyseisen valtion eurooppalaisen alueen ulkopuolella muusta syystä kuin hoitaakseen tehtäviään jonkin valtion tai kansainvälisen organisaation palveluksessa.

_ _”

Asian tausta

3 Kantaja LF on Belgiassa syntynyt Belgian kansalainen.

4 Vuonna 1982 hän muutti 4-vuotiaana perheensä mukana Ranskaan, missä hän sai koulutuksensa ja työskenteli 31.3.2013 asti, lukuun ottamatta ajanjaksoa 1.6.2002–31.5.2003, jolloin hän työskenteli Perussa Ranskan ulkoasiainministeriön palveluksessa.

5 Ajanjaksona 1.4.2009–30.3.2013 hän työskenteli ministère de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergissä (ympäristöstä, kestävästä kehityksestä ja energia-asioista vastaava ministeriö, Ranska) ja 1.–30.4.2013 hän oli ilmoittautuneena työnhakijaksi Ranskassa.

6 Hän tuli 1.5.2013 Euroopan komission palvelukseen Brysseliin, Belgiaan, sopimussuhteiseksi toimihenkilöksi tehtäväryhmään IV ja työskenteli ensin tutkimuksen ja innovoinnin pääosastolla ja sen jälkeen maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastolla yhtäjaksoisesti määräaikaisella työsopimuksella, joka uusitiin useaan otteeseen. Kyseinen työsopimus päättyi 30.4.2019.

7 Koko tämän ajan kantajalle maksettiin ulkomaankorvausta henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella sillä perusteella, että hän oli Belgian kansalainen eikä ollut asunut Belgian alueella niiden kymmenen vuoden aikana, jotka edelsivät hänen ottamistaan komission palvelukseen.

8 Vuonna 2014 kantaja avioitui Belgiassa Ranskan kansalaisen kanssa, jonka kanssa hän sai kaksi lasta, jotka ovat syntyneet Brysselissä vuosina 2015 ja 2017. Hänen vaimonsa, joka oli toiminut Ranskassa itsenäisenä ammatinharjoittajana, on työskennellyt Belgiassa toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella. Kantajan istunnossa antamien ja istunnon pöytäkirjaan kirjattujen tietojen mukaan kantajan puolison verotuksellinen kotipaikka on Belgiassa.

9 Komissio julkaisi 20.11.2018 ilmoituksen sopimussuhteisille toimihenkilöille avoimesta sisäisestä kilpailusta COM/03/AD/18 ottaakseen palvelukseen virkamiehiä palkkaluokkaan AD 6. Kantaja ilmoittautui hakijaksi kyseiseen kilpailuun, ja hänen nimensä merkittiin kilpailun läpäisseiden hakijoiden luetteloon 3.12.2019.

10 Lisäksi kantaja jätti 25.1.2019 hakemuksen EU:n virastojen yhteisen työpaikkailmoituksen REA/INTER-CA/2018/PA/A-B/FGIV/09 johdosta, joka oli julkaistu 7.1. samana vuonna tehtäväryhmään IV kuuluvien sopimussuhteisten toimihenkilöiden ottamiseksi palvelukseen Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirastoon (ERCEA). Kyseisen työpaikkailmoituksen mukaan menettelyyn saattoivat osallistua ainoastaan sopimussuhteiset toimihenkilöt, jotka olivat jonkin Euroopan unionin toimielimen palveluksessa.

11 Toukokuussa 2019 kantaja tiedusteli ERCEA:sta kyseisen valintamenettelyn lopputulosta. Hänelle vastattiin ERCEA:sta 16.5.2019, ettei sitä koskevaa päätöstä ollut vielä tehty, ja häntä kehotettiin odottamaan edelleen kärsivällisesti ja sitoutuneena.

12 ERCEA osoitti kantajalle sähköpostitse 7.6.2019 palvelukseenottotarjouksen sopimussuhteisen toimihenkilön vuoden kestävästä työsuhteesta 1.9.2019 alkaen siten, että sopimus olisi uusittavissa. Kantaja hyväksyi tarjouksen 11.6.2019.

13 Kantaja oli 1.5.–31.8.2019 ilmoittautuneena työnhakijaksi Belgiassa, ja hänen korvauksensa maksajana oli Euroopan unioni. Lisäksi hän kuului edelleen unionin sairausvakuutusjärjestelmän piiriin.

14 Kantaja aloitti ERCEA:n palveluksessa 1.9.2019.

15 Komission palveluyksikkö ”henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto” (jäljempänä PMO) päätti 11.9.2019, ettei kantajalla ollut oikeutta saada ulkomaankorvausta (jäljempänä riidanalainen päätös).

16 Kantaja teki 9.12.2019 komissiolle valituksen riidanalaisesta päätöksestä. Valitus hylättiin 7.4.2020 päivätyllä ja seuraavana päivänä tiedoksi annetulla päätöksellä sillä perusteella, ettei kantaja täyttänyt henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyjä edellytyksiä.

17 Komissio katsoi 13.7.2018 annettuun tuomioon Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) vedoten, että ei ollut syytä jättää ottamatta huomioon ajanjaksoa 1.5.2013–30.4.2019, jona kantaja oli työskennellyt komissiossa, vaan kyseinen ajanjakso oli otettava huomioon asianomaisen toimihenkilön vakinaisen asuinpaikan määrittämiseksi, sillä sen oletettiin estävän kestävien siteiden syntymisen asianomaisen henkilön ja asemamaan välille. Komissio huomautti lisäksi, että oikeuskäytännössä vahvistettujen, vakinaista asuinpaikkaa koskevien perusteiden osalta, kuten kantajan ansiotoiminta ja hänen henkilökohtaiset siteensä, kantajalla Ranskaan olevat siteet, joihin hän vetosi, eivät voi kyseenalaistaa sitä tosiseikkaa, että hänellä oli vakinainen asuinpaikka Belgiassa.

18 Sen neljän kuukauden ajanjakson osalta, joka alkoi 30.4.2019, joka on kantajan komission kanssa tekemän työsopimuksen päättymispäivä, ja päättyi 1.9.2019, jolloin hän tuli ERCEA:n palvelukseen, komissio on tähdentänyt, että kantaja oli säilyttänyt asuinpaikkansa Belgiassa puolisonsa ja lastensa kanssa samassa asunnossa, jossa hän oli aiemminkin asunut, tarkoituksenaan jäädä sinne.

19 Kantajan suoriuduttua komission järjestämästä sisäisestä kilpailusta COM/03/AD/18 hänet nimitettiin 17.3.2020 virkamieheksi komissioon 16.4.2020 alkaen. Sen lisäksi komissio epäsi häneltä oikeuden ulkomaankorvaukseen. Tämä päätös on kantajan unionin yleisessä tuomioistuimessa nostaman toisen, numerolla T-178/21 kirjatun kanteen kohteena.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

20 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.7.2020 toimittamallaan kannekirjelmällä. Komissio jätti vastinekirjelmänsä 23.10.2020. Kantaja ilmoitti 25.11.2020 päivätyssä kirjeessään, että hän ei jätä vastauskirjelmää.

21 Kantaja pyysi 31.7.2020 päivätyssä kirjeessään tunnistetietojensa poistamista unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan nojalla. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi pyynnön 14.9.2020 tekemällään päätöksellä.

22 Unionin yleinen tuomioistuin (neljäs jaosto) päätti esittelevän tuomarin ehdotuksesta aloittaa asian käsittelyn suullisen vaiheen.

23 Unionin yleinen tuomioistuin esitti 3.3.2021 päivätyssä kirjeessään asianosaisille työjärjestyksensä 89 artiklan perusteella kysymyksiä erityisesti oikeuskäytännöstä, joka niiden mukaan on sovellettavissa käsiteltävään asiaan. Asianosaiset vastasivat näihin kysymyksiin asetetussa määräajassa.

24 Asianosaisten suulliset lausumat ja niiden vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, jotka koskivat erityisesti asiaankuuluvaa oikeuskäytäntöä, kuultiin 23.4.2021 pidetyssä istunnossa.

25 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

26 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Alustava huomautus

27 Henkilöstösääntöjen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että yksi tai useampi toimielin voi siirtää nimittävälle viranomaiselle annetun toimivallan osittain tai kokonaan jollekin toimielimistä taikka toimielinten yhteiselle elimelle, lukuun ottamatta virkamiesten nimityksiin, ylennyksiin ja siirtoihin liittyviä päätöksiä. Lisäksi henkilöstösääntöjen 91a artiklan mukaan kanteet aloilla, joihin on sovellettu 2 artiklan 2 kohdan säännöksiä, nostetaan sitä toimielintä vastaan, jonka alaisuuteen nimittävän viranomaisen siirretyn toimivallan haltija kuuluu.

28 Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 6 ja 117 artiklan perusteella henkilöstösääntöjen 2 artiklan 2 kohtaa ja 91a artiklaa sovelletaan analogisesti työsopimusten tekemiseen toimivaltaisiin viranomaisiin.

29 Komissio perusti PMO:n 6.11.2002 tehdyllä päätöksellä 2003/522/EY (EUVL 2003, L 183, s. 30).

30 ERCEA teki 12.12.2018 PMO:n kanssa henkilöstösääntöjen 2 artiklan 2 kohdan ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 6 ja 117 artiklan mukaisen palvelusopimuksen, minkä johdosta PMO määrittää ERCEA:n sopimussuhteisten toimihenkilöiden henkilökohtaiset oikeudet. erityisesti ne, jotka johtuvat henkilöstösääntöjen 69 artiklasta ja niiden liitteestä VII (kyseisen palvelusopimuksen II B osan E luku). Silloin, kun ERCEA on siirtänyt PMO:lle sen toimivallan käyttämisen, joka on annettu nimittävälle viranomaiselle tai työsopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle, henkilöstösääntöjen 91a artiklaan perustuvat kanteet on palvelusopimuksen II A osan 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti nostettava komissiota vastaan.

31 Kanne on tässä asiassa siis perustellusti nostettu komissiota vastaan.

Ainoa kanneperuste, joka perustuu henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan rikkomiseen

32 Kantaja katsoo, että epäämällä häneltä ulkomaankorvauksen PMO on rikkonut henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa.

33 Komissio riitauttaa tämän kanneperusteen.

34 Tämän osalta on huomattava, että ulkomaankorvauksen myöntämisen edellytykset esitetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdassa, jota sovelletaan analogisesti sopimussuhteisiin toimihenkilöihin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 20 artiklan 2 kohdan sekä 21 ja 92 artiklan nojalla.

35 Kyseisessä säännöksessä erotetaan toisistaan kaksi tilannetta virkamiehen kansalaisuuden perusteella.

36 Ensimmäinen tapaus, josta säädetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, koskee tilanteita, joissa virkamies ”ei ole eikä ole koskaan ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee”. Siinä tilanteessa virkamieheltä tai toimihenkilöltä vaaditaan ulkomaankorvauksen saamiseksi, että hän ei ole kuusi kuukautta ennen tehtäviensä aloittamista päättyvän viiden vuoden jakson aikana asunut vakituisesti tai harjoittanut pääasiallista ansiotoimintaansa asemamaansa eurooppalaisella alueella.

37 Toinen tapaus, josta säädetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, koskee virkamiestä, joka ”on tai on ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee”. Siinä tapauksessa ulkomaankorvauksen myöntämisen edellytykset ovat kahdella perusteella tiukemmat kuin henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyt.

38 Kyseiset edellytykset ovat seuraavat.

39 Yhtäältä viitejakso on asemamaan kansalaisille kymmenen vuotta, vaikka se on viisi vuotta niiden virkamiesten kohdalla, jotka eivät ole asemamaan kansalaisia (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2007, B v. komissio, F-7/06, EU:F:2007:129, 37 kohta).

40 Toisaalta asuinpaikan säilyttäminen asemamaassa hyvin lyhyen ajan kyseisen kymmenen vuoden viitejakson aikana riittää perusteeksi ulkomaankorvauksen menettämiseen tai epäämiseen (ks. vastaavasti tuomio 17.2.1976, Delvaux v. komissio, 42/75, EU:C:1976:21, 6–11 kohta; tuomio 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio, T-273/17, EU:T:2018:480, 47 kohta; ja tuomio 5.10.2020, Brown v. komissio, T-18/19, valitus vireillä, EU:T:2020:465, 112 kohta), kun taas niiden virkamiesten osalta, jotka eivät ole kyseisen maan kansalaisia, ulkomaankorvauksen menettäminen tai sen epääminen ovat mahdollisia vain siinä tapauksessa, että asianomainen henkilö on asunut tulevan asemapaikkansa maassa vakinaisesti koko viiden vuoden viitejakson ajan (ks. vastaavasti tuomio 14.12.1995, Diamantaras v. komissio, T-72/94, EU:T:1995:212, 48 kohta ja tuomio 27.2.2015, ETSK v. Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, 54 kohta).

41 Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että koska kantaja on asemamaan (Belgian) kansalainen, hän vastaa toista esimerkkitilannetta, joten häneen sovelletaan henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa. Tästä syystä häntä koskevat edellä 39 ja 40 kohdassa esitetyt tiukat edellytykset.

42 Ulkomaankorvausta vaativan virkamiehen tai toimihenkilön kuuluu oikeuskäytännön mukaan osoittaa täyttävänsä korvauksen myöntämistä koskevat edellytykset osoittamalla, että hän on säilyttänyt vakinaisen asuinpaikan asemamaan ulkopuolella koko kymmenen vuoden viitejakson ajan (ks. vastaavasti tuomio 27.9.2000, Lemaître v. komissio, T-317/99, EU:T:2000:218, 50 kohta).

Viitejakson rajaaminen

43 Nyt käsiteltävä kanne koskee päätöstä, jolla PMO epäsi kantajalta ulkomaankorvauksen sillä perusteella, ettei hän ollut osoittanut, että hänellä oli ollut vakinainen asuinpaikka Belgian ulkopuolella koko viitejakson ajan, toisin kuin henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa edellytetään virkamiehiltä, jotka ovat tai ovat olleet asemamaan kansalaisia.

44 Kyseisen säännöksen soveltamiseksi on rajattava huomioon otettavaa viitejaksoa.

45 Mainitun säännöksen mukaan kyseinen ajanjakso päättyy virkamiehen tai toimihenkilön tullessa asianomaisen toimielimen tai viraston palvelukseen.

46 Tässä asiassa kantaja tuli ERCEA:n palvelukseen 1.9.2019, joten kymmenen vuoden viitejakso päättyi 31.8.2019.

47 Sen on siis lähtökohtaisesti täytynyt alkaa 1.9.2009.

48 Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa kuitenkin suljetaan pois laskuista ajanjaksot, joina virkamies on asunut vakinaisesti asemamaan ulkopuolella hoitaakseen tehtäviään jonkin valtion tai kansainvälisen organisaation palveluksessa (ks. edellä 2 kohta).

49 Sellaisessa tilanteessa onkin viitejakson alkamisajankohdan määrittämiseksi jätettävä ottamatta huomioon kyseiset ajanjaksot ja vastaavasti pidennettävä viitejaksoa (ks. vastaavasti tuomio 25.9.2014, Grazyte v. komissio, T-86/13 P, EU:T:2014:815, 51 kohta).

50 Tässä asiassa kantaja työskenteli Ranskassa ympäristöstä, kestävästä kehityksestä ja energia-asioista vastaavassa ministeriössä 1.9.2009–30.3.2013 eli kolmen vuoden ja seitsemän kuukauden ajan.

51 Koska hän työskenteli asemamaansa alueen ulkopuolella sijaitsevalle valtiolle, viitejaksoa on pidennettävä 1.2.2006 asti henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohan mukaisesti.

52 Lisäksi kantaja työskenteli sopimussuhteisena toimihenkilönä komissiossa 1.5.2013–30.4.2019.

53 Viitejaksoa ei kuitenkaan pidä pidentää vastaavasti, sillä toisin kuin mitä on todettu asemamaan ulkopuolella suoritettuja työtehtäviä vastaavista ajanjaksoista, edellä mainitussa säännöksessä ei säädetä sellaisten jaksojen jättämisestä ottamatta huomioon, joina virkamies on työskennellyt kyseisen, asemapaikkana olevan valtion ulkopuolella sijaitsevan valtion tai kansainvälisen järjestön palveluksessa (ks. vastaavasti tuomio 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio, T-273/17, EU:T:2018:480, 60 ja 62 kohta).

54 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että tässä asiassa viitejakso alkoi 1.2.2006 ja päättyi 31.8.2019.

Kantajan vakinaisen asuinpaikan määrittäminen ajanjaksona 1.5.2013–31.8.2019

55 On kiistatonta, että 1.2.2006–30.4.2013, aivan siihen päivään asti, jona hän alkoi työskennellä komissiossa sopimussuhteisena toimihenkilönä, kantajan vakinainen asuinpaikka oli Ranskassa, siis asemamaan ulkopuolella.

56 Tämän riita-asian ratkaiseminen kuitenkin edellyttää sen määrittämistä, oliko asuinpaikka siirtynyt Belgiaan 1.5.2013 jälkeen.

57 Asian tarkastelussa asianosaiset ovat jakaneet viitejakson kahteen osaan, jotka vastaavat

– yhtäältä ajanjaksoa, jona kantaja työskenteli komissiossa sopimuksen perusteella (1.5.2013–30.4.2019)

– toisaalta ajanjaksoa, joka alkaa hänen komission kanssa tekemänsä sopimuksen päättymisajankohdasta ja päättyy hänen työsuhteensa alkamiseen ERCEA:ssa (1.5.–31.8.2019).

58 Kirjelmissään asianosaiset ovat keskittäneet huomionsa jälkimmäiseen ajanjaksoon pyrkiessään määrittämään, missä valtiossa kantajalla tuolloin oli vakinainen asuinpaikka. Komissio on tässä yhteydessä väittänyt erityisesti, kuten se oli todennut riidanalaisessa päätöksessä, että kantajan asuinpaikka oli Belgiassa, sillä hän asui edelleen Brysselissä samassa asunnossa, jossa hän oli siihenkin asti asunut puolisonsa ja lastensa kanssa, ja hän oli ilmoittautuneena työnhakijaksi Belgiassa. Kantaja puolestaan väitti, ettei hän ollut muuttanut Ranskaan, sillä hän odotti lopputulosta työpaikkahakemuksista, jotka hän oli jättänyt ERCEA:han ja komissioon työskennellessään yhä komissiossa sopimussuhteisena toimihenkilönä.

59 Nämä väitteet perustuvat seikkoihin – kuten se, että kantaja oli säilyttänyt asuinpaikan samassa paikassa hänen työsopimussuhteensa päättyessä komissiossa –, joiden vuoksi edellä 57 kohdassa mainittua kahta ajanjaksoa ei ole syytä tarkastella erikseen.

60 Asianosaiset katsovat unionin yleisessä tuomioistuimessa, että oikeuskäytäntö kuitenkin edellyttää ajanjaksojen erillistä tarkastelua. Kantaja huomauttaa kannekirjelmänsä 31 kohdassa, että hänen työskentelynsä komissiossa 1.5.2013–30.4.2019 oletetaan estäneen kestävien siteiden muodostumisen hänen ja Belgian välille. Seuraavassa kohdassa hän korostaa sitä, että hänen oleskelunsa Belgiassa liittyi koko tuona ajanjaksona yksinomaan kyseiseen työskentelyyn komissiossa. Tämä kanta perustuu hänen mukaansa tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480).

61 Samaan oikeuskäytäntöön vetoava komissio toteaa vastinekirjelmänsä 21 kohdassa vastauksena tähän väitteeseen, että ei voida katsoa, että kantajalla olisi ollut vakinainen asuinpaikka Belgiassa niinä kuutena vuonna, jotka hän työskenteli komissiossa.

62 Unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen antamassaan vastauksessa komissio kuitenkin väittää, että 13.7.2018 annettuun tuomioon Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 63 kohta) perustuva olettama, jonka mukaan kansainväliselle organisaatiolle suoritettujen palvelusten oletetaan estävän kestävien siteiden syntymisen asianomaisen henkilön ja asemapaikkana olevan valtion välillä, on kumottava asianomaisen henkilön lakatessa työskentelemästä kansainvälisessä organisaatiossa siten, että siitä ajankohdasta lähtien ei siteitä asemamaahan enää voitaisi jättää huomiotta kyseen ollessa vakinaisen asuinpaikan ratkaisemisesta.

63 Näiden erimielisyyksien ja erojen vuoksi on selvitettävä, missä määrin voidaan ottaa huomioon kansainväliselle organisaatiolle asemamaassa suoritetut palvelukset, kun kyse on kantajan kaltaisesta henkilöstä, jonka palvelukseensa ottama toimielin tai virasto sijaitsee siinä valtiossa, jonka kansalainen hän on, jotta voitaisiin ratkaista, missä hänellä oli vakinainen asuinpaikka viitejakson aikana.

– Seuraukset siitä, että henkilö suorittaa palveluksia kansainväliselle organisaatiolle asemamaassa, jonka kansalainen hän on

64 Asianosaisten esiin tuoman ongelman tarkastelussa on huomattava, että sellaisena kuin henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa on tulkittu oikeuskäytännössä, siinä säädetään niiden virkamiesten tai toimihenkilöiden osalta, jotka ovat tai ovat olleet asemamaan kansalaisia, että ajanjaksoa, jona he hoitivat tehtäviä jonkin valtion tai kansainvälisen organisaation palveluksessa asemamaan ulkopuolella, ei voida ottaa huomioon viitejakson kestoa laskettaessa, vaan se jätetään ottamatta huomioon (ks. edellä 48 ja 49 kohta).

65 Kuten edellä mainitun säännöksen sanamuodosta ilmenee, siihen ei sitä vastoin sisälly samankaltaista sääntöä, joka koskisi tehtävien hoitamista kansainvälisessä organisaatiossa asemamaassa, mikä on tilanne käsiteltävässä asiassa.

66 Kuten 13.7.2018 annetussa tuomiossa Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 63 kohta) todetaan, kantajan vakinaisen asuinpaikan määrittämisessä on kuitenkin syytä ottaa huomioon tehtävien hoitaminen kansainvälisessä organisaatiossa, koska tämän seikan oletetaan estävän kestävien siteiden syntymisen hänen ja asemapaikkana olevan maan välillä.

67 Tietyissä tapauksissa on toki mahdollista, että tehtävien hoitaminen kansainvälisessä organisaatiossa ei helpota tai vieläpä salli kestävien siteiden luomista.

68 Vakinaisen asuinpaikan määrittämisen osalta unionin yleinen tuomioistuin on vielä katsonut samaisessa 13.7.2018 annetussa tuomiossa Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 84–93 kohta), että viitejakson aikana kantaja oli asunut perheineen asemamaassa, nimenomaan hoitaessaan tehtäviään unionin toimielimissä tai virastoissa ja näin ollen kansainvälisessä organisaatiossa.

69 Edellä 66 kohdassa esitetystä olettamasta huolimatta unionin yleinen tuomioistuin katsoi kyseisen asian tosiseikkoja tarkastellessaan, että komissio oli päättänyt perustellusti, että kantajalla oli viitejakson aikana vakinainen asuinpaikka asemamaassa.

70 Vakinaisen asuinpaikan määrittämisen onkin yhä perustuttava tosiseikkojen arviointiin, jossa tarkastellaan asianomaisen virkamiehen tai toimihenkilön luomia henkilökohtaisia ja ammatillisia siteitä.

71 Tällaisessa tosiseikkojen arvioinnissa on tärkeämmällä sijalla henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteena oleva olettama siitä, että henkilön kansalaisuus on painava osoitus siitä, että hänellä on useita ja tiiviitä siteitä valtioon, jonka kansalainen hän on (ks. tuomio 5.10.2020, Brown v. komissio, T-18/19, valitus vireillä, EU:T:2020:465, 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

72 Edeltävien seikkojen perusteella on 13.7.2018 annetun tuomion Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) viime kädessä tulkittava tarkoittavan sitä, että tehtävien hoitaminen kansainvälisessä organisaatiossa voidaan sen tapahtuessa asemamaassa ottaa huomioon määritettäessä sellaisen virkamiehen tai toimihenkilön vakinainen asuinpaikka, joka on tai on ollut asemamaan kansalainen henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisen viiteajanjakson aikana, vaikka tehtävien hoitamisen ei voida tulkita sinänsä merkitsevän siteen syntymistä asianomaiseen valtioon.

73 Tässä asiassa ei kantajan vakinaisen asuinpaikan määrittämiseksi voida myöskään tehdä päätelmiä 25.9.2014 annetun tuomion Grazyte v. komissio (T-86/13 P, EU:T:2014:815) perusteella, joka koski Liettuan Vilnassa sijaitsevan unionin laitoksen, Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) palvelukseen otettua Liettuan kansalaista, joka oli saanut Italian kansalaisuuden.

74 Kyseessä olevat tilanteet ovat siis erilaisia, sillä mainitussa asiassa asianomainen virkamies oli hoitanut tehtäviä asemamaan ulkopuolella sijaitsevassa kansainvälisessä organisaatiossa, kun taas tässä asiassa tehtävien hoitaminen tapahtui asemamaassa sijaitsevassa kansainvälisessä organisaatiossa. Tätä eroa ei pidä aliarvioida, sillä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan tavoitteena on varmistaa, että unionin toimielinten, elinten ja laitosten palvelukseen ottaminen olisi lähtömaiden ja kansalaisuuksien suhteen mahdollisimman moninaista.

– *Tosiseikat kantajan vakinaisen asuinpaikan määrittämiseksi viitejakson aikana*

75 Kun sovellettavat oikeussäännöt on nyt saatu selville, on selvitettävä, onko komissio – kuten kantaja väittää – voinut katsoa hänen siirtäneen vakinaisen asuinpaikkansa Belgiaan viitejakson aikana.

76 Sitä varten on sovellettava edellä 42 kohdassa mainittua, todistelua koskevaa sääntöä, jonka mukaan on ulkomaankorvausta vaativan virkamiehen tai toimihenkilön tehtävänä osoittaa, että hän täyttää henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdassa vahvistetut edellytykset.

77 Toisessa, edellä 37 kohdassa kuvaillussa tilanteessa kyseinen säännös edellyttää asianomaiselta virkamieheltä sen osoittamista, että hänellä on kyseisessä säännöksessä täsmennetyn koko viitejakson ajan ollut vakinainen asuinpaikka sen asemamaan ulkopuolella, jonka kansalainen hän on.

78 Oikeuskäytännön mukaan vakinaisella asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, johon asianomainen henkilö on keskittänyt ja halunnut vakiinnuttaa elinpiirinsä pysyvästi tai tavanomaisesti, ja asuinpaikan käsitteeseen sisältyy tietyllä alueella tapahtuvan fyysisen oleskelun lisäksi aikomus tehdä oleskelusta jatkuvaa elämäntavan ja tavanomaisten sosiaalisten suhteiden vuoksi (ks. vastaavasti tuomio 16.5.2007, F v. komissio, T-324/04, EU:T:2007:140, 48 kohta).

79 Vakinaisen asuinpaikan sijainnin määrittämiseksi on otettava huomioon objektiiviset tosiseikat, jotka koskevat asianomaisen henkilön yksityis- ja työelämää (ks. vastaavasti tuomio 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 87 ja 88 kohta).

80 Tässä asiassa on kiistatonta, että ajanjaksona 1.5.2013–31.8.2019

– kantaja asui Belgiassa yhtäjaksoisesti,

– hänen vaimonsa seurasi häntä sinne vuonna 2014,

– he avioituivat siellä,

– hänen puolisonsa työskenteli siellä toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen perusteella,

– he saivat kaksi lasta,

– toinen lapsista oli siellä koulussa ja toinen päiväkodissa.

81 Tässä yhteydessä komissio katsoi valitukseen antamassaan vastauksessa, että ottaen huomioon oikeuskäytännössä vahvistetut perusteet, erityisesti ansiotoiminta ja henkilökohtaiset siteet, oli katsottava, että kantajan vakinainen asuinpaikka oli Belgiassa.

82 Kantaja puolestaan esittää seuraavat seikat osoittaakseen, että edellä esitetyistä seikoista huolimatta hänellä oli koko viitejakson ajan vakinainen asuinpaikka Ranskassa, eikä hän ollut muuttanut Belgiaan:

– hän oli asunut Ranskassa lapsuudessaan sekä opiskellut ja työskennellyt siellä ja hänellä oli ollut mahdollisuus tulla nimitetyksi siellä julkishallinnon virkaan;

– hänen vanhempansa ja sisaruksensa asuvat Ranskassa, missä hän oli tavannut tulevan puolisonsa, joka on Ranskan kansalainen;

– hän oli ostanut Ranskasta kiinteistön ennen lähtöään Belgiaan ja pitänyt sen itsellään komissiossa työskentelynsä ajan antamatta sitä vuokralle; hän oli myös säilyttänyt Ranskassa matkapuhelinnumeron ja pankkitilin;

– hänellä oli komissiossa työskentelynsä aikana vain uusittavissa oleva määräaikainen työsopimus, joka ei saanut kokonaiskestoltaan ylittää kuutta vuotta, minkä vuoksi hänen ammatillinen tilanteensa oli epävarma; lisäksi hän oli saanut ulkomaankorvausta kyseisenä ajanjaksona.

83 Tämän osalta on todettava, että nämä kantajan esittämät seikat osoittavat – kuten hän korostaa – hänen luoneen kiinteät siteet Ranskaan.

84 Tällaiset siteet eivät silti itsessään voi tarkoittaa sitä, että kantaja olisi tosiasiallisesti säilyttänyt vakinaisen asuinpaikan Ranskassa koko viitejakson ajan.

85 Ensinnäkään kantajan vakinainen asuinpaikka ei nimittäin voi sijaita Ranskassa sillä perusteella, että hän on asunut, opiskellut ja työskennellyt siellä työuransa alussa, siis ennen viitejakson alkamista. Kantajan näkökulmasta se, että hän on asunut Ranskassa ja ollut siellä mukana silloisen ikänsä mukaisessa toiminnassa, kuuluu hänen henkilöhistoriaansa, mutta se ei voi sellaisenaan tarkoittaa, että hänen vakinainen asuinpaikkansa olisi pysynyt siellä.

86 Toiseksi on todettava, että sama pätee siihen, että kantajan lähiomaiset asuvat Ranskassa. Tämä seikka ei nimittäin osoita, ettei kantaja ole luonut pysyviä suhteita Ranskan ulkopuolella. Tämän osalta on huomattava, että suhde omiin vanhempiin ei välttämättä ole ratkaiseva oman perheen perustaneen henkilön vakinaisen asuinpaikan vahvistamisen kannalta. Tällaisen sukulaissuhteen tärkeyttä kiistämättä voidaan sitä, että virkamies tai toimihenkilö asuu tietyssä valtiossa

puolisonsa ja lastensa kanssa ja kukin heistä osallistuu elämänvaiheensa mukaiseen toimintaan (työelämä, koulu tai päiväkoti), pitää merkityksellisenä silloin, kun on määritettävä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun vakinaisen asuinpaikan sijainti.

87 Kantaja korostaa tavanneensa puolisonsa Ranskassa. Tämä seikka ei kuitenkaan ole estänyt puolisoa muuttamaan kantajan luokse Brysseliin 25.8.2014, kuten tämä itsekin on maininnut, perustaakseen siellä perheen ja sitoutumaan toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen ehtoihin sekä vahvistamaan Belgian verotukselliseksi kotipaikakseen. Alueella, jossa unionin kansalaiset voivat liikkua mielensä mukaan ja jossa kansalaisuuteen perustava syrjintä on kiellettyä, virkamiehen tai toimihenkilön vakinaisen asuinpaikan määrittäminen ei voi perustua hänen puolisonsa kansalaisuuteen.

88 Tältä osin kantaja on vastauksessaan unionin yleisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen huomauttanut lisäksi, että se, että hänen puolisonsa muutti hänen luokseen Brysseliin vuonna 2014 eli yli vuoden kuluttua siitä, kun hän oli tullut komission palvelukseen, ei johtunut siitä, että he olisivat päättäneet perustaa etujensa pääasiallisen keskuksen Belgiaan, vaan siitä, että tämä oli kolmannella kuulla raskaana ja halusi elää raskausajan aviomiehensä luona. Vaimo olisi väitetysti myös säilyttänyt Ranskassa yrityksen, joka toimi pöytälaatikkoyrityksenä viitejakson koko loppuajan.

89 Tämän osalta on todettava, että esittämällä tämän seikan kantaja täsmentää niitä henkilökohtaisia suhteita, joiden vuoksi hänen puolisonsa päätti muuttaa hänen luokseen Brysseliin vuonna 2014. Tällaisia näkökohtia ei kuitenkaan voida ottaa oikeuskäytännön kannalta huomioon henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun vakinaisen asuinpaikan määrittämisessä. Oikeuskäytännön mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei nimittäin voi lausua subjektiivisista syistä, jotka ovat saaneet henkilön asettautumaan perheineen tiettyyn maahan (ks. vastaavasti tuomio 25.9.2014, Grazyte v. komissio, T-86/13 P, EU:T:2014:815, 56 ja 57 kohta).

90 Kolmanneksi on todettava, ettei myöskään kantajan esittämien aineellisten seikkojen perusteella ole mahdollista katsoa, että hänellä yhä oli vakinainen asuinpaikka Ranskassa koko viitejakson ajan. Se, että hän oli pitänyt itsellään kiinteistön Ranskassa ei siis ole osoituksena hänen aikomuksestaan vakiinnuttaa elinpiirinsä sinne pysyvästi tai tavanomaisesti. Kyseinen kiinteistö, joka sijaitsee kantajan vanhempien ja sisarusten läheisyydessä, on saattanut olla sijoitus tai vapaa-ajan asunto, jossa on ollut tarkoitus tavata sukulaisia viikonloppuisin ja lomilla. Onkin huomionarvoista, että kantaja ei ilmoittanut kyseessä olevaa, Ranskan Compiègnessa sijaitsevaa kiinteistöä asuinpaikakseen tullessaan komission palvelukseen vuonna 2013.

91 Merkityksellistä ei myöskään ole se, että kantajalla on ranskalainen matkapuhelinnumero ja pankkitili Ranskassa (ks. vastaavasti tuomio 28.11.2019, Wywiał-Prząda v. komissio, T-592/18, EU:T:2019:820, 65 kohta). Kantajalla olisi voinut olla myös belgialainen matkapuhelinnumero tai hän olisi voinut katsoa, että kansainvälisten tietoliikennemaksujen poistumisen myötä olisi edullisempaa säilyttää ranskalaisen teleoperaattorin liittymä. Kantajalla oli lisäksi pankkitili Belgiassa. Tämän osalta on huomattava, että niiden asiakirjojen mukaan, jotka kantaja esitti osoittaakseen, että hän on tosiasiassa maksanut Ranskassa tietulleja, ne on asiaan vaikuttavana ajanjaksona maksettu belgialaisessa pankissa avattuun tiliin liitetyllä maksukortilla.

92 Neljänneksi se, että kantaja työskenteli komissiossa määräaikaisella työsopimuksella, ei estä katsomasta, että hän oli asettunut Brysseliin sinne jäädäkseen, vaikka työsopimus olikin uusittavissa enintään kuuden vuoden ajan. Tästä on osoituksena se, että kyseisen työsopimuksen päätyttyä hän etsi töitä Belgiasta – eikä siis Ranskasta – unionin toimielimistä ja oli ilmoittautuneena työnhakijaksi Belgiassa.

93 Lisäksi on huomattava, ettei sillä, että kantaja sai ulkomaankorvausta komissiossa työskentelynsä ajan, ole merkitystä arvioitaessa hänen oikeuttaan ulkomaankorvaukseen hänen ollessaan ERCEA:n palveluksessa. Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdasta nimittäin ilmenee, että kyseinen oikeus on selvitettävä ennen palvelukseen tuloa. Koska komission kanssa tehdyn työsopimuksen päättymisen ja ERCEA:n kanssa tehdyn työsopimuksen alkamisen välin jäi neljä kuukautta, oikeutta ulkomaankorvaukseen kuului tutkia uudelleen kantajan tullessa kyseisen viraston palvelukseen (ks. vastaavasti tuomio 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 112 kohta).

94 Kantaja painottaa 30.4.2019 alkaneen ajanjakson osalta, että hän jäi Belgiaan 31.8.2019 asti, sillä hän lopetti komission kanssa tekemänsä työsopimuksen täyttämisen ja odotteli tuloksia komission ja ERCEA:n järjestämistä palvelukseenottomenettelyistä, joihin hän oli osallistunut kyseisen työsopimuksensa täyttämisen aikana.

95 Väitteidensä tueksi kantaja esittää, että 16.5.2019 lähtien eli pari viikkoa komission kanssa tekemänsä työsopimuksen päättymisen jälkeen hän sai ERCEA:sta rohkaisevan merkin, jonka perusteella hän arveli voivansa tulla otetuksi sen palvelukseen, ja että hän saikin kyseiseltä virastolta työtarjouksen 7.6.2019 eli alle kuusi viikkoa komission työsopimuksen päättymisen jälkeen. Kertomansa mukaan hän siis sai varsin nopeasti varmuuden siitä, että voisi jatkaa ansiotoimintaansa unionin virastossa.

96 Koska aika ennen tehtävien aloittamista ERCEA:ssa jäi varsin lyhyeksi ja lisäksi osui suurelta osin kesälomakauteen, kantaja väittää katsoneensa tässä tilanteessa olleen turhaa muuttaa perheen kanssa Ranskaan, vaikka hän olikin säilyttänyt siellä vakinainen asuinpaikan.

97 Komissio puolestaan katsoo, että ajanjaksoon 1.5.–31.8.2019 sisältyneiden neljän kuukauden ajan kantajalla oli vakinainen asuinpaikka Belgiassa. Kantaja ei komission mukaan nimittäin ollut osoittanut, että hänellä olisi kyseisenä ajanjaksona ollut vakinainen asuinpaikka Belgian ulkopuolella. Lisäksi komissio katsoo hänen ilmaisseen aikomuksensa tehdä tästä oleskelusta jatkuvaa elämäntapansa vuoksi jäämällä samaan asuinpaikkaan puolisonsa, joka samoin työskenteli Belgiassa, ja lastensa kanssa, joista toinen oli koulussa ja toinen päiväkodissa. Komissio toteaa viimein, että kantaja oli ilmoittautunut työttömäksi nimenomaan Belgiassa ja etsinyt töitä sieltä.

98 Tämän osalta on huomattava, että seikat, jotka kantaja toi esiin työskentelyään komissiossa seuranneelta ajanjaksolta, eivät aseta kyseenalaiseksi edellä 80–93 kohdassa esitettyä seikkaperäistä tarkastelua, jonka perusteella katsottiin, että viitejakson aikana, johon sisältyy jakso, jona kantaja harjoitti tehtäviään komissiossa, hän oli ottanut henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi vakinaiseksi asuinpaikakseen Belgian eli asemamaan, jonka kansalainen hän myös on.

99 Nämä seikat eivät päin vastoin horjuta millään tavoin sitä kantaa, jonka mukaan hänen vakinainen asuinpaikkansa oli Belgiassa 1.5.2013–31.8.2019, vaan vahvistavat sitä osoittamalla, että hän ei hakenut töitä Ranskasta vaan Belgiasta, ja osoittavat siten hänen aikeensa jäädä Belgiaan.

100 Tästä tosiseikkojen tarkastelusta seuraa, että seikat, joihin kantaja vetoaa, eivät yhdessä tai erikseen tarkasteltuina vaikuta siihen, onko komission arviointi paikasta, jossa hänellä oli vakinainen asuinpaikka viitejakson aikana, perusteltu; se, että kantaja asui Belgiassa puolisonsa ja lastensa kanssa ja kukin heistä oli osallistunut elämänvaiheensa mukaiseen toimintaan, osoittaa, että kantajalla oli vakinainen asuinpaikka Belgiassa, kuten komissio on todennut.

101 Kuten kantaja väittää, unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu olisi samanlainen, jos olisi oletettava, että tehtävien hoitaminen komissiossa ajanjaksona 1.5.2013–30.4.2019 ei olisi voinut synnyttää kestäviä siteitä Belgiaan.

102 Tällaisessa tilanteessa olisikin komission tavoin katsottava, että se, että kantaja jäi puolisonsa ja lastensa kanssa Belgiaan hänellä komission kanssa olleen työsopimuksen päättymisen jälkeen ja oli ilmoittautuneena työnhakijaksi siellä, vaikkakin hyvin lyhyen ajan, riittää osoittamaan, että hänellä oli vakinainen asuinpaikka Belgiassa.

103 Tämän osalta on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan asuinpaikan säilyttäminen asemamaassa hyvin lyhyen ajan kyseisen kymmenen vuoden viitejakson aikana riittää perusteeksi ulkomaankorvauksen menettämiseen tai epäämiseen (ks. edellä 40 kohta).

104 Näin ollen olettamus, johon kantaja vetoaa, osoittautuisi – sikäli kuin sellainen on olemassa – tehottomaksi, sillä se ei muuttaisi komission riidanalaisessa päätöksessä tekemää arviointia, koska komission esittämät seikat olisivat riittäviä, jotta kantajan vakinaisen asuinpaikan voitaisiin katsoa sijainneen Belgiassa osan viitejaksosta.

105 Yhteenvetona todettakoon, että koska pysyvien siteiden puuttumista asemamaassa koskeva todistustaakka kuuluu ulkomaankorvausta vaativalle henkilölle (ks. edellä 42 kohta), on katsottava, että tässä asiassa kantaja ei ole osoittanut, että hänellä olisi ollut vakinainen asuinpaikka Belgian ulkopuolella koko viitejakson ajan.

– Tämän asian kantajan tilanteen vertailu 13.7.2018 annettuun tuomioon Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17) johtaneen asian kantajan tilanteeseen

106 Kantajan mukaan, toisin kuin komissio väittää, hänen tilanteensa on erilainen kuin kantajan tilanne asiassa, joka johti 13.7.2018 annettuun tuomioon Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17), johon tuomioon komissio viittaa riidanalaisessa päätöksessä. Kantaja väittää, että toisin kuin hän itse, mainitun asian kantaja oli avioitunut Belgian kansalaisen kanssa; opiskellut, asunut ja työskennellyt Belgiassa koko viitejakson ajan; työskennellyt koko tämän jakson komissiossa vuokratyösopimuksen nojalla belgialaisen yrityksen palveluksessa; ja aiemmin saanut ulkomaankorvausta sääntöjenvastaisesti.

107 Komissio kiistää nämä väitteet.

108 Tämän osalta on muistettava, että tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480, 91 kohta) johtaneessa asiassa unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen, jossa vaadittiin sen päätöksen kumoamista, jolla kantajalta oli evätty henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen ulkomaankorvaus hänen tullessaan Brysselissä sijaitsevan unionin viraston palvelukseen.

109 Päätös oli tehty sillä perusteella, että kyseisessä asiassa kantaja oli Belgian kansalainen; hän oli asunut yhtäjaksoisesti Brysselissä koko kymmenen vuoden viitejakson ajan; hän oli avioitunut Brysselissä Belgian kansalaisen kanssa; hänen kolme lastaan olivat syntyneet Brysselissä; ja hän oli työskennellyt siellä yksityisen työnantajan palveluksessa unionin toimielinten kanssa tekemiensä kahden työsopimuksen väliin jääneen ajan.

110 Toisin kuin kantaja väittää, hänen tilanteensa on samankaltainen kuin tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) johtaneen asian kantajan tilanne sikäli, että molemmat ovat Belgian kansalaisia, jotka ovat asuneet Brysselissä koko viitejakson ajan tai osan siitä, avioituneet siellä, saaneet siellä lapsia, työskennelleet unionin toimielimissä ja virastoissa määräaikaisten sopimusten nojalla ja jääneet sinne kahden työsopimuksen väliin jääneeksi ajaksi.

111 Tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) johtaneen asian kantaja tosin oli tavannut puolisonsa, joka on Belgian kansalainen, Belgiassa, kun käsiteltävän asian kantaja puolestaan tapasi puolisonsa, joka on Ranskan kansalainen, Ranskassa ennen lähtöään komission palvelukseen. Molemmissa tapauksissa asianosaiset kuitenkin ovat asuneet asemamaassa puolisoineen ja lapsineen koko viitejakson ajan tai merkittävän osan siitä.

112 Pitää myös paikkansa, että tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) johtaneessa asiassa kantaja työskenteli Euroopan unionin kanssa tekemiensä kahden työsopimuksen väliin jääneen ajan belgialaisten vuokratyöfirmojen palveluksessa, kun taas käsiteltävän asian kantaja ilmoittautui työttömäksi työnhakijaksi Belgiassa. Tällä erolla ei kuitenkaan ole merkitystä kantajan vakinaisen asuinpaikan määrittämisessä. Unionin tuomioistuimet eivät nimittäin voi liittää ulkomaankorvausta koskevia oikeudellisia seurauksia siihen, että toimihenkilö päättää ilmoittautua samassa valtiossa työnhakijaksi (kuten tämän asian kantaja) tai työskennellä unionin toimielimelle vuokratyöfirman välityksellä, sillä tällaisen valinnan taustalla voi olla yksityiselämään liittyviä henkilökohtaisia syitä, joita ei tämän vuoksi voida ottaa huomioon henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamista varten (ks. edellä 89 kohta).

113 Merkitystä ei myöskään ole sillä, että tuomioon 13.7.2018, Quadri di Cardano v. komissio (T-273/17, EU:T:2018:480) johtaneessa asiassa kantaja oli aiemmin saanut ulkomaankorvausta sääntöjen vastaisesti. Kyseisen tuomio 112 kohdassa nimittäin katsottiin, että koska kantajan ja unionin toimielinten ja elinten välisten eri sopimusten välillä ei ollut jatkuvuutta, oikeutta ulkomaankorvaukseen on arvioitava erikseen joka kerta, kun asianomainen henkilö aloittaa palveluksessa. Näin ollen sillä, että on aiemmin saanut ulkomaankorvausta sääntöjen vastaisesti, ei voi olla vaikutusta asianomaisen virkamiehen tai toimihenkilön ulkomaankorvauksesta myöhemmin tehtäviin päätöksiin. Unionin yleinen tuomioistuin ei tässä tilanteessa näe, kuinka tämä seikka voisi toimia perusteluna arviolle, joka asianomaisen elimen on määrä tehdä toisessa tapauksessa.

114 Tämä perustelu on siis hylättävä.

– *Seuraukset, joita komission kannasta voi kantajan mukaan aiheutua*

115 Kantaja katsoo, että komission kanta, jonka mukaan häneltä evätään ulkomaankorvaus, johtaisi unionin ja sen virkamiesten tai toimihenkilöiden kannalta epätyydyttäviin seurauksiin. Kantaja esittää kantansa tueksi seuraavat neljä perustelua:

– Komission olisi tällöin mahdollista vain mielensä mukaan lykätä aiemman sopimuksen nojalla ulkomaankorvausta sääntöjen mukaisesti saaneen toimihenkilön tehtävien aloittamista voidakseen evätä tältä kyseisen korvauksen;

– tämä kannustaisi toimihenkilöitä esittämään korvattaviksi kustannuksia toiseen valtioon muuttamisesta, jotta he voisivat edelleen saada ulkomaankorvausta, johon heillä oli ollut oikeus aiemman palvelukseen ottamisen yhteydessä, siitä huolimatta, että he olisivat jo ottaneet vastaan tarjouksen joitain kuukausia myöhemmin alkavasta työstä samassa paikassa sijaitsevassa virastossa;

– henkilöstösääntöjen 27 artiklaa, jonka mukaan virkamiehiä on otettava palvelukseen maantieteellisesti mahdollisimman laajalta alueelta, ei tällöin noudatettaisi, sillä vaarana on, että sopimussuhteiset toimihenkilöt, joilla on työkokemusta unionin toimielimissä, eivät enää haluaisi jatkaa työuraansa niiden palveluksessa, vaan palaisivat kotimaahansa;

– tilanne, jossa henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohta laadittiin, on ajan myötä muuttunut perinpohjaisesti: tällä hetkellä on harvinaisempaa päästä unionin toimielinten palvelukseen virkamiehenä heti alusta pitäen.

116 Komissio kiistää nämä perustelut.

117 Unionin yleinen tuomioistuin vastaa niihin seuraavasti.

118 Kahden ensimmäisen perustelun taustalla on olettamus siitä, että kantaja ei ole voinut luoda kestäviä suhteita asemamaahan ajanjaksona, jona hän työskenteli komissiossa sopimussuhteisena toimihenkilönä.

119 Edellä 75–93 kohdasta kuitenkin ilmenee, että tiettynä ajankohtana sinä aikana, jona kantaja työskenteli komission palveluksessa, hän siirsi vakinaisen asuinpaikkansa Brysseliin.

120 Koska kantajan on katsottava ottaneen Belgian vakinaiseksi asuinpaikakseen komission palveluksessa olonsa aikana, hän ei voi vaatia ulkomaankorvausta, vaikka olikin asettunut uudelleen Ranskaan 1.5.–31.8.2019.

121 Unionin toimielintä tai laitosta ei tässä tilanteessa kannustettaisi tämän kaltaisissa tapauksissa lykkäämään aiemman työsopimuksen nojalla ulkomaankorvausta saaneen toimihenkilön tehtävien aloittamista voidakseen evätä tältä kyseisen korvauksen.

122 Joka tapauksessa on niin, että tällä tavoin yksinomaan sellaisessa tarkoituksessa menettelevä toimielin tai virasto ei silloin noudattaisi huolenpitovelvollisuutta, jonka tulisi ohjata sen valintoja. Kyseinen velvollisuus tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että tehdessään päätöstä virkamiehen tilanteesta toimielin tai virasto tarkastelee kaikkia seikkoja, joilla voi olla merkitystä sen päätöksen kannalta, ottaen tällöin huomioon yksikön edun lisäksi myös asianomaisen

virkamiehen tai toimihenkilön edun (ks. vastaavasti yhdistetyt tuomiot 28.5.1980, Kuhner v. komissio, 33/79 ja 75/79, EU:C:1980:139, 22 kohta ja tuomio 29.6.1994, Klinke v. yhteisöjen tuomioistuin, C-298/93 P, EU:C:1994:273, 38 kohta).

123 Asianomaisen toimihenkilön olisi myös turhaa esittää kustannusten korvaamista muutosta toiseen valtioon, jotta hän voisi edelleen saada sellaista korvausta, johon hänellä oli oikeus aiemman palvelukseen ottamisen yhteydessä.

124 Kantajan esittämän kolmannen perustelun osalta on todettava, että kahden ensimmäisen perustelun osalta esitetyistä syistä ei ole olemassa vaaraa siitä, että toimihenkilöt, joilla on työkokemusta unionin toimielimissä tai virastoissa, eivät kahden työsopimuksen väliin jääneen ajan jälkeen enää haluaisi jatkaa työuraansa niiden palveluksessa yksinomaan siitä syystä, että he uuden palvelukseen ottamisen yhteydessä menettäisivät oikeuden ulkomaankorvaukseen. Henkilöstösääntöjen VII liitteessä olevan 4 artiklan 1 kohdan tarkoituksena on joka tapauksessa varmistaa monikansallisuus toimielinten piirissä. Tämäkin perustelu on siis hylättävä.

125 Sama koskee myös kantajan neljännettä perustelua. Vaikka virkamiesurassa todettujen muutosten oletettaisiinkin pitävän paikkansa, sillä ei voi olla vaikutusta sellaisten sääntöjen soveltamiseen, joiden lainmukaisuutta ei ole asetettu kyseenalaiseksi, sillä unionin tuomioistuin ei ole toimivaltainen muuttamaan ulkomaankorvauksen myöntämisen edellytyksiä omasta aloitteestaan.

126 Edellä 115 kohdassa esitetyt kantajan perustelut on tämän vuoksi hylättävä.

127 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, ettei kantaja ole osoittanut, että hänellä oli vakinainen asuinpaikka asemamaan ulkopuolella henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun koko viitejakson ajan.

128 Ainoa kanneperuste on sen vuoksi hylättävä ja näin ollen myös koko kanne.

Oikeudenkäyntikulut

129 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

130 Koska kantaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava maksamaan omat oikeudenkäyntikulunsa ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut tämän vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) LF velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan Euroopan komission esittämät oikeudenkäyntikulut.

Gervasoni Nihoul Frendo

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 2021.

Allekirjoitukset